

11/9

Vilhelm Lundstedt 70 år

Det mesta av sin stora arbetskraft har Vilhelm Lundstedt ägnat forskning och undervisning. Redan vid 32 års ålder blev han professor i civilrätt i Uppsala, och sedan dess har han publicerat en rad omfångsrika vetenskapliga arbeten, som med utgångspunkt i Hägerströms filosofi riktar sig mot vad han anser vara fördomar och föråldrade föreställningar inom skilda grenar av rättsvetenskapen; att han härvid gjort betydande saker erkänns även av hans många kritiker. Som föreläsare är Lundstedt berömd för sin i vårt land kanske enastående passionerade talekonst. Mest känd har Lundstedt blivit genom sina offentliga insatser som riksdagsman och självkorad tribun i de mest skilda rätts- och samhällsfrågor. Att han många gånger gjort sig skyldig till överdrifter och förlöpningsar ostridigt; han har svårt att inte betrakta motståndare som på en gång enfaldiga och brottsliga. Men ingen kan tvivla på hans rättspatos, hans helhjärtade övertygelse, hans självständighet och hans moraliska mod.

Till professor Lundstedts sjuttioårsdag har — i form av ett häfte av Svensk Juristtidning — utkommit en festskrift, med bidrag av ett stort antal nordiska rättsvetenskapsmän.

H. T—n

12/9

Atlantmanövern och Sverige

Atlantspaksmanövern i nordnorska farvatten påstås utgå från att ryska trupper inträngt i norra Sverige och Norge; det gäller enligt förutsättningarna att undersöka hur man effektivt skall lämna hjälp åt de försvarande norska styrkorna. Manöverplanen är i så fall realistisk i sina antaganden. Säkerligen tvivlar mycket få på att ett storkrig leder till ett ryskt angrepp på Norge och att ett sådant angrepp kommer att inbegripa även Sverige. Vi får en påminnelse om det ofrånkomliga förhållande som många vill glömma: att försvaret av Sverige inte på längre sikt är tänkbart annat än som ett led i den fria världens försvar mot en rysk aggression.

I detta läge gör den svenska regeringen sitt bästa att inte låtsas om verkligheten, för att tvärtom uppträda som om hela saken vore likgiltig eller olustig från svensk synpunkt. Svenska militärer — utom militärattachéerna i Norge och Danmark — skall inte få delta som observatörer, trots manövern stora instruktiva värde. Vid den manöver i Sverige som tillfälligtvis hålls ungefär samtidigt får inte representanter för främmande krigsmakter vara närvarande. Att släppa in de om systematiskt spioneri

överbevisade ryssarna är omöjligt, och för att visa fulländningen i sin neutralitet vägrar man då även de andra att få vara med. Nu meddelas ytterligare att regeringen avvisat en amerikansk anhållan att få göra ett flottbesök i svenska hamnar efter manövern slut. Oron för att på något sätt stöta ryssarna är det påtagliga motivet. Det gäller att genom beskedlighet söka blidka dem som nyss nedskjutit svenska flygare och flygplan och med lögn, fräckheter och falska anklagelser svarat på de svenska protesterna. Tror man verkligen att denna ängsliga politik kan skydda oss?

Vad som skett måste i våra nordiska grannländer liksom hos västmakterna över huvud verka på en gång förbryllande och ovänligt. Medan de stormaktsflottor som är Nordens egentliga skydd samverkar med de norska och danska enheterna i den väldiga manövern, får inte ens några av dessa fartyg efter manövern avlägga besök i Sverige. Det är sådana missgrepp som — i högre grad än den alliansfria linjen kräver — försämrar vårt förhållande till de länder med vilka vi dock hör samman och ökar risken av isolering för oss själva.